

Helse Midt-Norge

Vår ref.
2022/9849

Deres ref.
2020/720 -
8424/2022

Saksbehandler
Johan Fredrik Skomsvoll

Dato
01.11.2022

Høring - Regional utviklingsplan 2023-2026

Vi har mottatt regional utviklingsplan 2023-2026 til høring. Det er bedt om innspill utviklingstrekk, veivalg og tiltak innen de fem hovedsatsinger: digitalisering for bedre tjenester og pasientmedvirkning, samling om beste praksis, regionale fellesløsninger, bærekraft i personell og kompetanse og sterkere samhandling.

Vi legger ikke skjul på at det har vært krevende å skape engasjement i foretaket rundt denne høringen pga forberedelser til Go-live Helseplattformen.

Samlet sett gir den regionale utviklingsplanen en god oversikt over de sentrale elementer i utfordringsbildet med tilhørende tiltak på kort og lang sikt.

Overordnet er utkastet er noe ordrikt og på enkelte områder for lite tydelig i budskapet. Hva er spesielt for Helse Midt-Norge; hvordan skal vi løse regionens problemer og ha en ambisjon om å være nytenkende og målrettet? Det savnes i store deler av planen omtale av og link til framskrivningene som grunnlag for det regionen skal løse framover og dimensjonering av dette. Herunder burde det også redegjøres for bærekraftsanslagene som er lagt inn i framskrivningene i HMN for å redusere framtidige behov.

Et annet viktig aspekt som savnes er eierperspektivet overfor HF-ene; hvordan kan HMN bidra til at HF-ene skal lykkes i sine oppdrag og styrke HF-enes handlingskraft og gjennomføringsevne i de utfordringene de står i?

Man har ikke benyttet noen bilder fra St. Olavs hospital i utviklingsplanen, det savnes.

Viktigheten av å støtte opp under region- og universitetssykehusfunksjonen for å sikre fremragende behandling for alle innbyggere i regionen kan etter vårt syn framheves ytterligere. Det savnes mer tydeliggjøring av det integrerte universitetssykehuset i kapitlene om forskning og utdanning.

I innovasjonskapitlet står følgende: «*Det integrerte universitetssykehuset er et av våre sentrale fortrinn i regionen og et viktig ledd i satsingen på innovasjon*».

Dette samme burde framheves også for forskning og utdanning i de respektive kapitlene.

Det vises her til Utviklingsplanen ved St. Olavs hospital. Se også under «Tiltak» i dette skrevet.

Utviklingstrekk og behov

Utskrivningsklare pasienter og behovet for samhandling i Helsefellesskapet

I mange år har St. Olavs hospital hatt flest utskrivningsklare døgn i landet, og «avstanden» til andre sykehus er økende. Økningen skyldes først og fremst liggetiden før pasientene tas ut til kommunen, men også antall pasienter er økende.

For mange pasienter oppleves helsetjenesten som todelt med mangelfull samhandling mellom fastleger/kommunehelsetjenesten og sykehuset, noe som gir både dårlig kvalitet og økt bruk av ressurser. Denne problemstillingen adresserer vi i Helsefellesskapet sammen med kommunene.

Økonomisk bærekraft

Forventninger om strammere offentlige budsjetter; dette vil utfordre vår evne til avsetninger for kommende nødvendige investeringer i bygg og utstyr. Langtidsbudsjett (LTB) for perioden 2022–2031 viser at vi i de kommende år ved St. Olavs hospital vil få betydelige kostnadsøkninger og strammere likviditet.

Evne til omstilling- innovasjon og bedre ressursutnyttelse

Framskrivning av behov for helsetjenester medfører en betydelig bemanningsøkning av alle typer helsepersonell dersom de ulike personellgruppene fortsetter å jobbe som i dag. Dette er ikke bærekraftig, noe også Perspektivmeldingen 2021 understreker. Det er ikke mulig å øke utdanningstakten i så stor grad som behovene for helsetjenester øker. Det må derfor tenkes nytt rundt hvem som gjør hva i tjenesteytingen, hvilken kompetanse som kreves for de forskjellige oppgavene og legge til rette for optimal utnyttelse av den samlede kompetanse. Oppgavene må løses på en ny måte gjennom innovasjon og bruk av ny teknologi. Vi må bli færre ansatte per pasient.

Tiltak

Det er beskrevet 5 hovedsatsingsområder. Samling om beste praksis og ivareta god kvalitet og forsvarlighet vil alltid stå sentralt i de regionale standardiserte behandlingsforløpene. Bærekraft i personell og kompetanse er en spesielt viktig satsing og det vises til våre innspill om dette og de prosjekter som er iverksatt. Sterkere samhandling i helsefellesskapene er helt nødvendig for å løse våre utfordringer. Digitalisering for bedre tjenester og pasientmedvirkning er man godt i gang med og det inngår i foretakets forbedringsprogram. Å ta i bruk ny teknologi og understøtte innovasjon er nødvendig for å effektivisere og omstille driften av helsetjenesten. Følgende momenter ønsker vi spesielt å peke på:

Det integrerte universitetssykehus: Som region- og universitetssykehus i Helse Midt-Norge har St. Olavs hospital et særskilt ansvar i denne sammenheng. Via vårt nære samarbeid med Fakultet for medisin og helsevitenskap ved det integrerte universitetssykehus, samt tett samarbeid med høyteknologiske fagområder i andre deler av NTNU har vi alle forutsetninger for å kunne være i front, både nasjonalt og internasjonalt, innen innovasjon og nytenkning i helsetjenesten. Gjennom våre forskningsmiljøer og ledelse av fagledernetverkene i regionen skal vi sikre et høyt faglig nivå i denne utviklingen

Universitetssykehusfunksjonen: Ledende innen klinisk behandlingsforskning. En sterk akse mellom basalfag og klinikk, og mellom teknologimiljøene ved NTNU og klinikk, og å utvikle en kultur for tjenesteinnovasjon. Universitetssykehuset har hovedansvar for utdanning innen en rekke helseprofesjoner.

Regionsykehusfunksjonen: St. Olavs hospital skal være en faglig spydspiss i Midt-Norge. Regionsykehusfunksjonen, med det ansvaret dette innebærer, skiller St. Olavs hospital fra de andre sykehusene i regionen. En velfungerende regionfunksjon skal komme alle pasienter i Helse Midt-

Norge til gode. Dersom St. Olavs hospital fortsatt skal være i stand til å utøve regionsykehusfunksjonen med høy kvalitet og tilstrekkelig kapasitet, *kreves en bevisst strategi og betydelig satsing*. Målet er at sykehuset skal yte et høyspesialisert medisinsk tilbud på godt internasjonalt nivå der satsingen må gå langs flere akser.

St. Olavs hospital vil fortsatt ta et særskilt ansvar for å understøtte og lede fagledernetverkene

Funksjonsfordeling

Det vises til omtale av funksjons og oppgavedeling i regionen. Kriterier som bør legges til grunn er både volum og kvalitet. Høy kvalitet på tjenester krever tilstrekkelig volum der *sammenhengen mellom volum og kvalitet må erkjennes av ledelse og beslutningstakere*. *Funksjonsfordeling mellom sykehusene må ta hensyn til dette sentrale kvalitetsaspektet*. I praksis kan dette bety sentralisering av funksjoner innen en del fagområder..

Forskning

Universitetssykehusfunksjonen innebærer et særlig ansvar for forskning, innovasjon og utdanning, i nært samarbeid med NTNUs Fakultet for medisin og helsevitenskap, men også andre fakulteter ved NTNU. Her vil St. Olav hospital ha en viktig rolle i regionen.

Helsetjenesteforskning er nevnt i satsingen til HMN. Implementering av nye forskningsbaserte modeller kan bidra til bedre og bærekraftig omstilling og bedre ressursutnyttelse i våre sykehus. Resultater fra forskning på registerdata gir økt kunnskap om årsaker og sammenhenger med betydning for hvilke fremtidige tiltak som det skal satses på.

Driftssituasjonen ved mangel på helsepersonell

Intensjonen er at planen skal si en del om rekruttering, utdanning og det å beholde helsepersonell, men det savnes tanker om strategier for å drive spesialisthelsetjenesten i en fremtid hvor det forventes mangel på helsepersonell. Her må det tenkes helt nytt og innovativt hva gjelder kompetansesammensetning og nye yrkesgrupper på rekrutteres.

Det vises til St. Olavs hospital sin utviklingsplan vedlagt. Vi har sendt den regional utviklingsplanen på høring til klinikkene og har mottatt innspill fra tre klinikker. Det vises til eget vedlegg

Med vennlig hilsen

Tom Christian Martinsen

Viseadministrerende direktør

Johan Fredrik Skomsvoll

Medisinskfaglig rådgiver

Vedlegg

1. St. Olavs hospital HF utviklingsplan
2. Innspill fra klinikker